Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028 - 2029

Kunnanhallitus 24.11.2026
413/02.02.00/2026

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma suunnitelmakaudeksi. Suunnitelmakausi kattaa vuodet 2028 - 2029.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnan talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Poistojen on vastattava keskimääräistä korvausinvestointien tasoa kunnassa. Tasapainoisessa taloudessa tulorahoitus riittää paitsi toimintamenoihin, myös pitämään palvelujen tuotantovälineet, kuten rakennukset ja verkostot, toimintakunnossa ilman lainanottoa tai omaisuuden myyntiä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa on noudatettava talousarviota.

Hallintosäännön 60 §:n mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Hallintosäännön 61 §:n mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle tulosaluekohtaiset ja hankekohtaiset toimintatavoitteet, määrärahat ja tuloarviot. Kunnanhallitus ja lautakunta hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Tulorahoitus
Verokertymäksi arvioidaan 11.242.000 € (Ta 2026: 11.046.000 €). Kunnan tuloveron osuus 7.848.000 € (Ta 2026: 7.939.000 €), kiinteistöveron osuus 1.779.000 € (Ta 2026: 1.831.000 €) ja

yhteisöveron osuus 1.615.000 € (Ta 2026: 1.276.000 €). Verotulojen arvioidaan kasvavan 196.000 € vuoden 2026 arvioon verrattuna.

Valtionosuuksia arvioidaan saatavan 7.754.049 € (Ta 2026: 7.536.440 €). Arvio on 217.609 € enemmän kuin vuoden 2026 arvio.

Ulkoiset toimintatuotot ovat 3.064.377 € (Ta 2026: 3.511.845 €). Toimintatuottojen laskua selittävät muun muassa hanketulojen arvioitu väheneminen ja kirjaustavan muutos takausvastuissa.

Toimintakulut ja tulos
Käyttötalouden ulkoiset toimintakulut ovat - 21.297.818 € (Ta 2026: -21.546.852 €). Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotus eli toimintakate on -18.233.441 €. (Ta 2026: -18.035.007 €). Vuosikate on positiivinen 544.808 €. (Ta 2026: 334.633 €). Arvio tilikauden tuloksesta on -792.803 euroa. Poistoeron vähennyksen jälkeen tilikauden alijäämää arvioidaan kertyvän -766,293 €.

Investoinnit ja lainakanta
Investointiesitys perustuu kunnan strategisiin linjauksiin ja tavoitteisiin sekä toimintaympäristön muutoksiin ja niiden ennakointiin. Investointimenojen on arvioitu laskevan. Suurimpana yksittäisenä investointihankkeena vuodelle 2027 on esityksenä oleva Piippolan koulukeskuksen purku- ja remontointityöt.

Lainakanta on 10,1 Milj €, mistä pitkäaikaisia lainoja 7.816.298 € ja kuntatodistuksia 2.250.000 €.

Valtuuston myöntämät lainanottovaltuudet talousarviolainoihin, kuntatodistuksiin ja maksuvalmiustarpeisiin on 23 miljoonaa euroa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Pekka Iivari

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää talousarviota 2027 ja taloussuunnitelmaa 2028-2029 hyväksyttäväksi valtuustolle.

Päätös